

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра політології

Затверджено

На засіданні кафедри політології філософського
факультету Львівського національного університету
імені Івана Франка (протокол № __ від _____ 2021 р.)

Завідувач кафедри _____ проф. Романюк А.С.

**Силабус з навчальної дисципліни
«Регіональні політичні процеси»,
що викладається в межах ОПШ «Політологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 052 «Політологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
2022 року вступу**

Львів – 2022

Назва дисципліни	Регіональні політичні процеси
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра політології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 052 «Політологія»
Викладачі дисципліни	Була Світлана Петрівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології ЛНУ ім. І. Франка
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: svitlana.bula@lnu.edu.ua Сторінка викладача: https://filos.lnu.edu.ua/employee/8025 Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 206
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Щопонеділка: 12.00-13.20 год. (кафедра політології, вул. Університетська, 1, ауд. 206) та у день проведення лекцій/практичних занять. Також можливі он-лайн консультації через засоби віддаленого відео- й аудіозв'язку та емейлінг на електронну адресу викладача.
Сторінка дисципліни	https://filos.lnu.edu.ua/course/rehionalni-politychni-protsesy-2
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна «Регіональні політичні процеси» є вибірковою навчальною дисципліною і складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 052 - Політологія, яка викладається в 7-му семестрі в обсязі 3,5 кредитів, 105 годин і підсумковим контролем - залік і оцінюють у 100 балів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб самостійно аналізувати можливості та особливості політичних процесів в регіонах. А також проаналізувати політику зміцнення потенціалу регіонів, підвищення їх конкурентноспроможності, забезпечення стабільного економічного розвитку регіону, а відтак і підвищення рівня життя у регіонах. Тому у курсі представлено як огляд теоретико-методологічних підходів до вивчення регіональних політичних процесів, так і інструментів, які потрібні для реалізації регіональної політики
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Регіональні політичні процеси» є формування у студентів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо державної регіональної політики, ознайомити студентів з сутністю політики регіонального розвитку у країнах Європи, основними моделями регіонального розвитку у світовій практиці та в Україні, креативною трансформацією регіонів у країнах Європи та Україні, особливістю етнополітичних процесів в регіональному розрізі, формуванню регіональної політики транскордонного співробітництва
Література для вивчення дисципліни	<u>Основна література:</u> 1. Милосердна І. М., Краснопольська Т. М. Політична регіоналістика : навчально-методичний посібник для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти / Е. В. Мамонтова, Т. М. Краснопольська. Одеса : Фенікс, 2021. 54 с. (Сер. «Навчально-методичні посібники»).

2. Регіональна політика ЄС: концепції, напрямки, значення для України: тези доповідей Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Харків, 23 квітня 2021 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 293 с
3. Кузь О. М. "Європа регіонів" як ідентичнісний проект / О. М. Кузь // Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. – Харків : Право, 2019. – С. 149–165.
4. Міжнародні регіональні процеси та зовнішньополітичні пріоритети України : монографія / за заг. ред. професорів С. Шергіна і В. Космини. – Київ: Дипломатична академія України при МЗС України, 2017. – 412 с.
5. Основи регіонального управління в Україні : підручник // авт.-упоряд. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2012. – 576 с.
6. Регіональна політика Європейського Союзу: підручник / [за ред. Віктора Чужикова]. — К.: КНЕУ, 2016. — 495 с.
7. Регіональна політика : правове регулювання. Світовий та український досвід /Василь Куйбіда, Анатолій Ткачук, Тетяна ЗабуковецьКовачич; за заг. ред. Р. Ткачука. – К. : Леста, 2010. – 224 с.
8. Титаренко Т. Основні тенденції та особливості трансформації сучасних регіональних еліт / Т.М. Татаренко // Держава і право. — 2009. — Вип. 45. — С. 558-563
9. Латинін М. А. Стратегічне планування: навч. посіб. / М. А. Латинін, Т.М. Лозинська, І. В. Дунаєв ; за заг. ред. д.е.н., проф. О.Ю. Амосова. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Х. : Видво ХарPI НАДУ «Магістр», 2012. – 248 с.
10. Балян А.В. Міжрегіональне транскордонне співробітництво України за умов розширення Європейського Союзу (на прикладі прикордонних регіонів України та Угорщини). – Ужгород: Ліра, 2005. – 320 с.
11. Кіш Є.Б. Регіональна політика Європейського Союзу / Є.Б.Кіш // Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України: [Проект Київського центру Ін-ту Схід-Захід]/ С.Максименко, Є.Кіш, М.Лендбел, І.Студенніков;за ред. С.Максименка. – К.: Логос, 2000. – С.27
12. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року: Затверджено Постановою КМУ від 6.08.2014 № 385. Державне управління регіональним розвитком України: монографія / [за заг. ред. В. Є. Воротіна, Я. А. Жаліло]. — К.: НІСД, 2010. — 288 с.
13. Державне управління регіонального розвитку України: монографія / [заг. ред. В. Є. Воротіна, Я. А. Жаліна]. — К.: НІСД, 2010. — 288 с.

Додаткова література та інтернет джерела:

14. Буряченко А. ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ КОМПЛЕКСНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/arch1/archive%20fre/FRE_29.pdf#page=78

15. Ліба Н., Ющик Л. ПОЛІВАРІАНТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «РЕГІОН»
URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/14_2_2017ua/4.pdf
16. Омеляненко О. Концептуалізація інноваційного ландшафту в контексті сталого розвитку регіону. URL: <https://oaji.net/articles/2021/728-1623654976.pdf>
17. Ляшенко ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/liashenko_deiaki.pdf
18. Диганова А. Теоретико-методологічні аспекти визначення сутності поняття «регіональна політика. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/2_2018/4.pdf
19. С.О. Маруняк ПРОСТОРОВІ ДИЛЕМИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЇХ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ URL: https://ukrgeojournal.org.ua/sites/default/files/UGJ-2012-4-36_0.pdf
20. Кінщак А. ДЕРЖАВНА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ТЕРМІНОЛОГІЧНА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=867>
21. Пасічник О. Регіональна політика країн Центрально-Східної Європи в контекст інтеграційних пріоритетів. - URL: <https://dspace.nau.edu.ua>
22. Мельнишин Л. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА СТОСОВНО СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ – URL: <file:///C:/Users/bulas/Downloads/369-Article%20Text-560-1-10-20200723.pdf>
23. Чубукова О. МОДЕЛІ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ – URL:- <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2653>
24. Томарево-Патлахова В. Моделі регіонального розвитку в контексті економічних реформ – URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2013/1_2013/17.pdf
25. Розробка моделі сталого розвитку регіонів України – URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/6_2010/10.pdf
26. Токар М. Політика в контексті відносин «центр – регіон» : політико-історичний досвід Буковини і Закарпаття / Маріан Токар // Україна – Румунія – Молдова : історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних європейських процесів : Збірник наукових праць ; [Наук. ред. А.М.Круглашов, заст. наук. ред. В.І.Бурдяк]. – Том III. – Чернівці : Букрек, 2009. – С. 105 – 116.
27. Волобуєва Ю. Ризики у сучасних політичних процесах. Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – 2013. – Вип. 6 (4). [Електронний ресурс]. – URL: - <file:///C:/Users/bulas/Downloads/284-%23%23default.genres.article%23%23-561-1-10-20141228.pdf>
28. Мітряєва С. Транскордонне співробітництво Україна-ЄС: стан, проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / С. Мітряєва, А. Крижевський. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <http://old.niss.gov.ua/monitor/juli2009/34.htm>
29. Кіш Сва. Регіональна політика Європейського Союзу: стратегічні імперативи для України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.ji.lviv.ua/n23texts/kish.htm .

	<p>30. Закон України «Про засади державної регіональної політики». Закон України (2004) «Про транскордонне співробітництво» від 24 червня, № 45. — ст. 499</p> <p>31. Міністерство регіонального розвитку та будівництва в Україні. Офіційний сайт. – Режим доступу : http://www.minregionbud.gov.ua</p> <p>32. Милосердна І. М., Краснопольська Т. М. Азіатськотихоокеанський регіон та проекти його розвитку: кінець ХХ – початок ХХІ століття. Актуальні проблеми політики: Збірник наукових праць, 2020. Вип. 65. С. 130-138.</p> <p>33. Була С. Інформаційно-комунікативний складник у стратегічному управлінні центральних органів виконавчої влади: світові та українські практики / Світлана Була, Соломія Шваничак// Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. – м. Львів, - 2021. - Випуск 39, - с.78-86 – URL: http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/39_2021/11.pdf</p> <p>34. Була С. Карпатський єврорегіон – основна інституційно-організаційна форма транскордонного співробітництва /Микола Палінчак, Світлана Була // Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 24-25 червня 2021 року) За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. В. Химинець, М.М. Король, – Ужгород: РІК-У, 2021. – с. 125-128</p>
Тривалість курсу	7 семестр / 105 годин
Обсяг курсу	Загалом 105 годин, зокрема 26 годин лекцій, 13 годин практичних занять 66 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті успішного проходження курсу студент набуде <i>спеціальні (фахові) компетентності</i>:</p> <p>СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування;</p> <p>СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні;</p> <p>СК 14. Здатність аналізувати та прогнозувати особливості впливу соціальних груп, груп інтересів та груп тиску на політичну реальність, організація та здійснення діяльності з захисту групових інтересів в політичному процесі</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>РН 10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах;</p> <p>РН 19. Формувати успішні комунікаційні стратегії, використовувати знання про міжіндивідуальну, групову та міжінституційну комунікацію для вирішення політичних конфліктів;</p> <p>РН 21. Застосовувати теорії соціальної стратифікації, групової взаємодії, діяльності груп інтересів та груп тиску на місцевому, регіональному та державному рівні здійснення публічної політики.</p> <p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p><i>Знати:</i></p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. теоретичні її засади, правове середовище та механізми формування державної регіональної політики; 2. проблеми та перспективи регіональних політичних процесів в Україні та європейських країнах; 3. сутності регіонального розвитку, мети регіональної політики та основного понятійного апарату; 4. перспективами вдосконалення законодавства, що регулює здійснення регіонального управління в Україні; 5. сучасні підходи щодо аналізу ефективності реалізації державної регіональної політики. 6. техніки збору, систематизації, узагальнення емпіричних даних, що характеризують фактори, ресурси, діяльність акторів та агентів регіональної та місцевої політики, культурно-цінні аспекти громадсько-політичного життя. <p><i>Вміти:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. оперувати термінологічним апаратом сучасних парадигм регіональних досліджень; 2. аналізувати європейські стандарти та вимоги до здійснення регіональної політики; 3. виявляти особливості формування механізмів та шляхів децентралізації регіонального управління, комунальної власності як матеріальної бази територіальної громади, основні риси управління комунальним майном; 4. налагодження взаємовідносин по лінії «центр-регіон»; 5. набути уявлення про засади формування регіональної політики ЄС та пріоритети його регіонального розвитку; 6. визначати рівень інноваційної спроможності регіону на основі комплексних методик ЄС 7. здатність визначати рівень інноваційної спроможності регіону на основі комплексних методик ЄС.
Ключові слова	Регіональна політика, регіональний розвиток, політика трансграничних процесів, неформальні політичні зв'язки, трансформація регіонів, ефективність регіональної політики
Формат курсу	Змішаний
Аудиторні особливості курсу	Проведення лекцій, практичних/семінарських занять та консультацій для кращого розуміння тем дисципліни.
Теми	Детально див. Додаток «Схему курсу»
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з «Історія політичної думки», «Політична влада», «Політичні інститути та системи», «Партології», «Державного управління», «Місцевого самоврядування», «Регіоналістика», «Державне управління» та інш. Вони будуть допоміжними для сприйняття категоріального апарату.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися	Презентації, лекції, проблемно-пошукове навчання, техніка опрацювання дискусійних питань, семінари, самостійна робота. Навчальні методи: метод проектів та їх презентацій, пояснювально-ілюстративний, усного опитування, активізації навчання.

<p>під час викладання курсу</p>	
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу потребуватиме залучення персонального комп'ютера (принаймні лектором) і мультимедійного проектора. Крім того, бажано, щоби студенти також користувались персональними комп'ютерами. Для курсу не потрібно спеціалізованого програмного забезпечення. Тим не менше, потрібне впевнене користування загальноживаними програмами й операційними системами.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практичні/самостійні тощо – 30% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 30); контрольні заміри (модулі) – 20% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 20); залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50). Підсумкова максимальна кількість балів упродовж семестру – 100. Письмові та проектні роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт, серед яких есе, презентації та вирішення кейсів. Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування і втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідно, жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед основних і додаткових. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані під час робота на семінарських заняттях (виступи, дискусії, обговорення), на модульній контрольній роботі у формі тестування та захист презентації або есе. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)</p>	<p>Орієнтований перелік питань до заліку:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть поняття місцева політика. 2. Поняття та особливості регіональної політики 3. Державне регулювання регіональної політики в Україні 4. Сутність політики регіонального розвитку в країнах Європи

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Моделі регіонального розвитку країн Європейського Союзу 6. Моделі регіонального розвитку в Україні 7. Форсайд як метод стратегічного планування регіонального розвитку 8. Модель в диспозиції «регіон в балансі стосунків «центр – регіон». 9. Модель в диспозиції «центр у балансі відносин «центр – регіон». 10. Модель концептуалізації балансу «центр – регіон». 11. Досвід управління розвитком регіону в країнах Європи. 12. Ризики у сучасних регіональних політичних процесах 13. Складові креативної економіки ЄС. 14. Секторальна структура креативної економіки країн Центральної та Східної Європи. 15. Сучасні тенденції розвитку креативної економіки в країнах Центральної та Східної Європи. Досвід для України 16. Аналіз чинників конвергенції регіонів України. 17. Чинники зближення моделей регіонального розвитку України та ЄС. 18. Напрями конвергенції моделей регіонального розвитку регіонів України та ЄС. 19. Єврорегіональне співробітництво України та ЄС 20. Концепція нової державної регіональної політики. 21. Реформування регіональної системи органів виконавчої влади. 22. Шляхи удосконалення регіонального управління. 23. Сфери і завдання інновацій регіонального управління 24. Міграційні загрози регіональній та національній безпеці України. 25. Економічна безпека підприємства
Опитування	Анкету-оцінку для оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Додаток. Схема курсу “Регіональні політичні процеси”

Тиж . / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1 4 год.	Тема 1. Суть, поняття та формування місцевої та регіональної політики Суть місцевої політики. Особливості регіональної політики. Державне регулювання регіональної політики в Україні	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 8 год.	1.Буряченко А. ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ КОМПЛЕКСНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/arch1/archive%20fre/FRE_29.pdf#page=78 2.Ліба Н., Ющик Л. ПОЛІВАРІАНТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «РЕГІОН» URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/14_2_2017ua/4.pdf 3.Омельяненко О. Концептуалізація інноваційного ландшафту в контексті сталого розвитку регіону. URL: https://oaji.net/articles/2021/728-1623654976.pdf 4.Ляшенко ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/liashenko_deiaki.pdf 5.Диганова А. Теоретико-методологічні аспекти визначення сутності поняття «регіональна політика. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/2_2018/4.pdf 6.Є.О. Маруняк ПРОСТОРОВІ ДИЛЕМИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЇХ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ URL: https://ukrgeojournal.org.ua/sites/default/files/UGJ-2012-4-36_0.pdf 7. Кінщак А. ДЕРЖАВНА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ТЕРМІНОЛОГІЧНА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=867	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 8 год.	1 тиждень
2-3 6 год.	Тема 2. Політика регіонального розвитку європейських держав та України. Сутність політики регіонального розвитку в країнах Європи. Моделі регіонального розвитку країн Європейського Союзу. Моделі регіонального розвитку в Україні	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 12 год.	1.Європейська регіональна політика: натхнення для країн, що не входять до ЄС? https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/international/external_uk.pdf Пасічник О . Регіональна політика країн Центрально-Східної Європи в контекст інтеграційних пріоритетів. - URL: https://dspace.nau.edu.ua 3.Мельнишин Л. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА СТОСОВНО СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ – URL: file:///C:/Users/bulas/Downloads/369-Article%20Text-560-1-10-20200723.pdf 4.Чубукова О. МОДЕЛІ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ – URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2653 5. Томарево-Патлахова В. Моделі регіонального розвитку в контексті економічних реформ – URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2013/1_2013/17.pdf	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 12 год	2-3 тиждень

			6. Розробка моделі сталого розвитку регіонів України – URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/6_2010/10.pdf		
4-5 6 год.	Тема 3. Моделі відносин «центр – регіон». Модель в диспозиції «регіон в балансі стосунків «центр – регіон».. Модель в диспозиції «центр у балансі відносин «центр – регіон».. Модель концептуалізації балансу «центр – регіон».	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 12 год..	1.Токар М. Політика в контексті відносин «центр – регіон» : політико-історичний досвід Буковини і Закарпаття / Маріан Токар // Україна – Румунія – Молдова : історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних європейських процесів : Збірник наукових праць ; [Наук. ред. А.М.Круглашов, заст. наук. ред. В.І.Бурдяк]. – Том III. – Чернівці : Букрек, 2009. – С. 105 – 116. 2.Волобуєва Ю. Ризики у сучасних політичних процесах. Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – 2013. – Вип. 6 (4). [Електронний ресурс]. – URL: - file:///C:/Users/bulas/Downloads/284-%23%23default.genres.article%23%23-561-1-10-20141228.pdf 3.Латинін М. А. Стратегічне планування: навч. посіб. / М. А. Латинін, Т.М. Лозинська, І. В. Дунаєв ; за заг. ред. д.е.н., проф. О.Ю. Амосова. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Х. : Видво ХарPI НАДУ «Магістр», 2012. – 248 с. 4.Медвідь Я.Ф. Державне управління інвестиційною діяльністю в Україні / Я.Ф. Медвідь, Я.І. Ніколаєва // Наукові праці МАУП. - 2011. - Вип. 1. - С. 107 -112	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 12 год	4-5 тиждень
6-7 6 год.	Тема 4. Креативна трансформація регіонів в країнах Європи та України. Складові креативної економіки ЄС. Секторальна структура креативної економіки країн Центральної та Східної Європи. Сучасні тенденції розвитку креативної економіки .	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 12 год..	1.Статистичні дані ЮНКТАД [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://unctad.org/en/Pages/Statistics.aspx 2.Сайт Center of London: Europe’s Cities in a Global Economy: Trends, Challenges and Opportunities. London Conference, October 29th, 2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://centreforlondon.org/wpcontent/uploads/2013/10/Europes-Cities-in-a-Global-Economy-ClarkMoonen-Oct-2013.pdf/ 3.Офіційний сайт ЄС: Creative Europe (2014–2020) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/index_en.htm/ 4.Офіційний сайт Програми ЄС та Східного партнерства «Культура і креативність» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.culturepartnership.eu	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 12 год	6-7 тиждень

			5.Офіційний сайт Комітету моніторингу регіональної політики [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/what/glossary/m/monitoring		
8 -9 6 год.	Тема 5. Кнвергенція регіональних моделей України та ЄС. Аналіз чинників конвергенції регіонів України. Чинники зближення моделей регіонального розвитку України та ЄС. Напрями конвергенції моделей регіонального розвитку регіонів України та ЄС. Єврорегіональне співробітництво України та ЄС	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 10 год..	1.Конкурентоспроможність територій: практ. посіб. / А.Ткачук, В.Толкованов, С.Марковський та ін. – К.: Легальний статус, 2011. – 252 с. 2.Ізарова І. Транскордонні загальноєвропейські процедури і системи національного цивільного процесу. – URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12449?locale-attribute=en 3.Звіти про виконання Державної програми розвитку транскордонного співробітництва. Міністерство розвитку громад та територій України. Офіційний веб-сайт. – URL: https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/mizhregionalne-ta-transkordonne-spivrobitnistv/zvity-pro-vykonannya-derzhavnoyi-programy-rozvytku- 4.Мітряєва С. Транскордонне співробітництво Україна-ЄС: стан, проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / С. Мітряєва, А. Крижевський. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: http://old.niss.gov.ua/monitor/juli2009/34.htm 5.Реутов В. Є. Транскордонне співробітництво регіонів України: теоретико-практичні аспекти розвитку [Електронний ресурс] / В. Є. Реутов // Ефективна економіка. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=912 6.Баян А.В. Міжрегіональне транскордонне співробітництво України за умов розширення Європейського Союзу (на прикладі прикордонних регіонів України та Угорщини). – Ужгород: Ліра, 2005. – 320 с. 7.Кіш Є.Б. Регіональна політика Європейського Союзу / Є.Б.Кіш // Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України: [Проект Київського центру Ін-ту Схід-Захід]/ С.Максименко, Є.Кіш, М.Лендьял, І.Студенніков;за ред. С.Максименка. – К.: Логос, 2000. – С.27	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 10 год	8 -9 тиждень
10 2 год.	Тема 6. Регіональні особливості розвитку етнополітичних процесів в Україні. Вплив етнонаціонального фактору на політичні процеси в Україні. Регіональний вимір національної консолідації громадян України. Ризики	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1.Колодій А. Соціетальна культура як чинник національної консолідації // Консолідація українського народу: конституційно-правові аспекти : збірник статей за матеріалами науково-практичної конференції (м. Львів, 28 лютого – 1 березня 2013 р.). Львів, 2013. URL: http://politicalstudies.com/?p=941 2.Зварич І. Вплив регіоналізму на політизацію етнічності. Сучасна країнська політика. Політики та політологи про неї. Київ, 2008. Спецвипуск «Політичні технології». С. 119–135. 3.Коч С. Трансформации идентификационных стратегий болгар Украины:		10 тиждень

	політичної дезінтеграції в Україні.		соціально політические условия и адаптационные практики. Політичне життя. 2017. № 4. С. 58–70. 4. Кривошея Т., Сербіна Ю. Локальна ідентичність і міжетнічна взаємодія півдня Одеської області: проблеми і напрями трансформації // Українська миротворча школа. Дата оновлення: 15.01.2015. URL: https://peace.in.ua/lokalna-identychnist-i-mizhetnichna-vzajemodiya-pivdnyaodeskoji-oblasti-problemy-i-napryamy-transformatsiji/ 5. Маковський С. О. «Регіон», «регіоналізм», «регіоналізація» в європейському контексті: у пошуку оптимальної наукової дефініції. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2014. Вип. 118 (Ч. I). С. 35–50		
11 4 год.	Тема 7. Місцеві органи влади в системі регіонального управління. Концепція нової державної регіональної політики. Реформування регіональної системи органів виконавчої влади. Шляхи удосконалення регіонального управління.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 8 год.	1. Демократизація політичних інститутів і суспільний розвиток в Україні: зб. наук. праць / за ред. О. О. Рафальського, О. М. Майбороди. Київ: Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. 432 с. 2. Горбатюк М. В. Основні теоретико-методологічні підходи до вивчення влади на місцевому рівні. Наукові записки Інституту політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2016. Вип. 1. С. 23–54. 3. Куйбіда В. Регіональна політика : правове регулювання. Світовий та український досвід / В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук, Т. Забуковець-Ковачич / за заг. ред. Р. Ткачука. – К. : Леста, 2010. – 224 с 4. Проект закону України про засади державної регіональної політики. – Режим доступу : http://www.minregionbud.gov.ua 5. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні: наук. доп. / [Шевченко О. В., Романова В. В., Жаліло Я. А. та ін.]; за наук. ред. д. економ. н. Я. А. Жаліла. Київ: НІСД, 2020. 153 с. 6. Європейські стандарти регіонального самоврядування: актуальні питання конституційно-правового забезпечення в Україні: монографія / М. О. Баймуратов, Є. А. Василькова / Маріуп. держ. ун-т, Представництво Європ. орг. публіч. права в Україні. Одеса: Фенікс, 2013. 215 с.	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусію по питаннях теми 8 год	11 тиждень
12 2 год.	Тема 8 Співпраця органів місцевого самоврядування з неурядовими організаціями на регіональному рівні. Співпраця в суспільно-економічному розвитку. Співпраця в формуванні та реалізації державної політики.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Купрій В. Громадська експертиза та громадський моніторинг діяльності органів влади / В. Купрій, Л. Паливода. – Київ: Макрос, 2011. – 200 с. 7. Меморандум Ради Європи від 05.07.2002 «Фундаментальні принципи щодо статусу неурядових організацій в Європі». – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_209 2. Карий О. І. Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / О. І. Карий, Я. В. Панас // Асоціація міст України. – Київ, ТОВ «ПДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 176 с.		12 тиждень

			<p>3.Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 3 листопада 2010 року № 996 / Офіційний вісник України від 12.11.2010. – 2010 р. – № 84. – Ст. 2945. – С. 36. – Код акта 53292/2010.</p> <p>4..Литвинова Л. В. Менеджмент і маркетинг електронного урядування : навч. посіб. / Л. В. Литвинова. – К. : НАДУ, 2013. – 68 с.</p>		
13 4 год.	Тема 9. Національна безпека України та регіональний аспект.	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 1 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 4 год.</p>	<p>1.Малиновська О. Деякі концептуальні підходи до регулювання трудової міграції // Трудова міграція населення України та державна програма її регулювання : Матеріали міжнарод. конф.,Київ, 18 лютого 2005 р. / Регіональне представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні. –К. :Заповіт, 2005. – С. 6–16</p> <p>2.Чорна В.О. Соціально-трудова міграція українського села як одна з основних проблем міграційних процесів // Наукові праці. Соціологія. – 2013. – Вип. 199, Т. 211. – С. 88–91.</p> <p>3.Онищенко В.О. Соціальна безпека регіону: теоретичні та прикладні аспекти: монографія / В.О. Онищенко, Т.М. Завора, О.В. Чепурний. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с.</p> <p>4.Одинцов А.А. Економічна та інформаційна безпека підприємництва: навч. посіб. / А.А. Одинців. - 2-ге вид., Випр. та дод. – М.: Вид-во «Академія», 2008. – 336 с.</p> <p>5.Білоусов Є. Економічна безпека регіонів у контексті зміни парадигми регіонального управління (постановка проблеми). – Режим доступу: http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2014/6/64.pdf</p> <p>Дічек О. І. Економічна безпека регіонів – складова системи національної безпеки. Вчені записки університету «КРОК». 2013. Випуск 33. С. 24-30.</p>	<p>Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 4 год</p>	
Разом		39 год. 26лекцій 13 практичні		66 самостійна робота Разом 120	